

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN
VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2012/0145 van 27 juni 2012
in de zaak 1112/0393/SA/3/0355

In zake:

1. de nv [REDACTED]
2. de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Ciska SERVAIS
kantoor houdende te 2600 Berchem, Roderveldlaan 3
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Limburg

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Christian LEMACHE
kantoor houdende te 3800 Sint-Truiden, Tongersesteenweg 60
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verwerende partij

*Tussenkomen
partij :*

de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 26 januari 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Limburg van 6 december 2011 waarbij aan de tussenkomen partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windpark bestaande uit twee windturbines en twee middenspanningscabines.

Het betreft percelen gelegen in de [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en het originele administratief dossier neergelegd. De repliek in feite en in rechte van de tussenkomende partij betreffende de vordering tot schorsing is vervat in haar verzoekschrift tot tussenkomst.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 23 mei 2012, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Caroline DEMULDER die loco advocaat Ciska CERVAIS verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Andy BEELEN die loco advocaat Christian LEMACHE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Gregory VERHELST die loco advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

III. TUSSENKOMST

De nv [REDACTED] vraagt met een op 12 maart 2012 ter post aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft vastgesteld, met een beschikking van 21 maart 2012, dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO voor wat betreft de behandeling van de vordering tot schorsing.

IV. FEITEN

Op 15 juli 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor het *“bouwen van een windpark bestaand uit 2 windturbines en 2 middenspanningscabines”*.

De aanvraag betreft het bouwen van een windturbine op het grondgebied van de stad Beringen en een windturbine op het grondgebied van de gemeente Tessenderlo.

De percelen zijn, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 april 1979 vastgestelde gewestplan ‘Hasselt-Genk’, gelegen in industriegebied.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 5 augustus 2011 tot en met 5 september 2011, worden geen bezwaarschriften ingediend bij het college van burgemeester en

schepenen van de gemeente Tessenderlo. Bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Beringen wordt een bezwaarschrift ingediend, uitgaande van de tweede verzoekende partij.

De gewestelijke erfgoedambtenaar brengt op 4 augustus 2011 een ongunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 4 augustus 2011 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 26 augustus 2011 een gunstig advies uit.

Het directoraat-generaal Luchtvaart brengt op 29 augustus 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit voor zover de maximale tiphoogte van 150m AGL niet overschreden wordt.

Infrax brengt op 7 september 2011 een gunstig advies uit.

De Vlaamse Milieumaatschappij brengt op 8 september 2011 een gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Tessenderlo brengt op 8 september 2011 een gunstig advies uit voor de oprichting van de windturbine op het grondgebied van de gemeente Tessenderlo.

Het Vlaams Energieagentschap (Interdepartementale Windwerkgroep) brengt op 25 oktober 2011 een ongunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Beringen brengt op 27 oktober 2011 een ongunstig advies uit voor de oprichting van de windturbine op het grondgebied van de stad Beringen.

Op 6 december 2011 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning te verlenen en doet hierbij de volgende overwegingen gelden:

“ ...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De oprichting van windturbines kadert in de doelstellingen van de Vlaamse Regering inzake de uitbouw van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen. De Vlaamse Regering stelt als doelstelling voorop om tegen 2020 13% van de certificatieplichtige elektriciteitsleveringen te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen. Windenergie kan hierin een belangrijke bijdrage leveren.

Het potentieel voor windenergie op land wordt voor Vlaanderen geraamd op 1.000 MW. De elektriciteitsopwekking via windenergie vermijdt het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van voor het milieu schadelijke gassen.

Het ruimtelijk principe van de gedeconcentreerde bundeling wordt algemeen voor de inplanting van windturbines verijnd in het principe van de plaatsdeling (site sharing). Door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen, moet het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen worden gegarandeerd. De voorkeur gaat dan ook uit naar het realiseren van windenergieopwekking door middel van clustering van windturbines, veeleer dan een verspreide inplanting van solitaire turbines. Er moet worden gestreefd naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden en de kernen van het buitengebied.

De projectzone volgt in lijn de autosnelweg E313 en het Albertkanaal is gelegen op het grootschalige bedrijventerrein [REDACTED] te Beringen en Tessenderlo. Het bedrijventerrein is onderdeel van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) dat op Vlaams niveau werd geselecteerd. Het principe van de gedeconcentreerde bundeling is bijgevolg gerespecteerd.

De projectlocatie biedt duidelijke potenties voor de inplanting van windturbines. Ruimtelijk kan dan ook gunstig geoordeeld worden voor deze locatie. De schaal van het landschap en de lijninfrastructuur stemmen overeen met het voorgestelde project, waardoor het project potentieel bestaanbaar is met de onmiddellijke omgeving.

Maar het is eveneens noodzakelijk te komen tot een ruimtelijk coherent project waarbij een zo regelmatig mogelijke inplanting langs de lijninfrastructuren wordt nagestreefd. Door de inplanting op gelijke hoogte parallel aan de autosnelweg E313, wordt een verdere inplanting van turbines in het ENA-gebied niet gehypothekeerd, hetgeen ook in de lokalisatienota wordt aangegeven. Door de snel evoluerende markt met een sterke concurrentie tussen een groeiend aantal operatoren voor een relatief klein aantal gebieden dat voor de plaatsing van windturbines in aanmerking komen en waar de plaatsing van windturbines ook nog afhankelijk is van de toestemming van de grondeigenaars, kan moeilijk van de aanvrager worden verwacht dat hij het indienen van de aanvraag blijft uitstellen. Er kan dan ook niet akkoord worden gegaan met het voorlopig ongunstige advies van de Windwerkgroep van het Vlaams Energieagentschap en het ongunstige advies van Onroerend Erfgoed. Er werden immers intussen al door andere operatoren plannen gemaakt om de lijn van windturbines zowel in noordelijke als in zuidelijke richting parallel aan de autosnelweg E313 voort te zetten.

Het betrokken gebied is door de aanwezige grootschalige industriële installaties niet meer onaangetaast. Door het gebied loopt eveneens een 70 kV hoogspanningslijn op kenmerkende hoge pylonen. De bijkomende visuele hinder en ruimtelijke impact die door de windturbines wordt veroorzaakt is daardoor beperkt. De windmolens nemen een relatief kleine oppervlakte in waardoor de economische functie van het bedrijventerrein niet wordt aangetast. Er zijn studies gekend waarin het productieverlies van windturbines op zonnepanelen werd onderzocht. Hieruit blijkt dat het verlies in het ergste geval beperkt blijft tot minder dan 2%. Dit verlies is bijgevolg bijzonder beperkt en is aanvaardbaar in het kader van de positieve effecten van de aanvraag voor het algemeen belang. Om die redenen kan niet worden ingegaan op het ongunstige advies van de stad Beringen. De schaal van het landschap met het bedrijventerrein en de grootschalige lijninfrastructuur is in overeenstemming met de schaal van het project waardoor een visueel samenhangend totaalbeeld wordt gecreëerd.

Er wordt van de windturbines in deze projectlocatie langs de E313 geen bijkomende, significant negatieve impact verwacht op natuur en avifauna. Door de sterke industriële ontwikkeling van het terrein, de gekozen bufferafstanden van meer dan 300 m ten opzichte van de [REDACTED] als pleisterplaats van regionaal belang voor watervogels, worden geen significante negatieve effecten verwacht met betrekking tot vogels en vleermuizen. Dit blijkt ook uit het positieve advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 04/08/2011 (zie bijlage).

De oorzaak van het voortgebrachte geluid is tweevoudig. Het wordt vooral gegenereerd door de rotatie van de wieken die een zoevend geluid voortbrengen. Anderzijds wordt geluid geproduceerd door de in de gondel opgestelde apparatuur, in het bijzonder de windturbinegenerator. De mogelijke maatregelen aan de bron worden genomen om de

geluidsproductie tot een minimum te beperken. Het gaat hierbij onder meer om de isolatie van de generatorbehuizing, aerodynamische wieken, en dergelijke meer.

Er zijn geen woningen van derden gelegen op minder dan 250 m van de turbines (meest dichtbij gelegen woning bevindt zich op 398 m). Volgens de geluidsstudie zullen er geen reductiemaatregelen nodig zijn. De initiatiefnemer stelt alles in het werk om het geluidsniveau te reduceren tot een niveau waarbij hinder voor de omgeving zoveel mogelijk wordt vermeden. Het project dient in elk geval steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" van 2006.

Slagschaduw komt voor wanneer de zon door de rotor van de windturbines schijnt. In de zone gelegen in de projectiezone van de rotor, kan de schaduw van de wiek zichtbaar zijn als een intermitterende schaduw. Uit de slagschaduwsimulaties blijkt dat er zich voor de specifieke ruimtelijke inpassing geen woningen van derden binnen de contour van 30 uur slagschaduw per jaar bevinden. De projectontwikkelaar dient de nodige maatregelen te treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden inzake slagschaduw uit de omzendbrief "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" van 2006 wordt voldaan.

Uit de veiligheidsstudies komt naar voor dat zowel de directe risico's voor personen in de omgeving van het windturbinepark als de indirecte risico's ten aanzien van in de omgeving aanwezige gevarenbronnen aanvaardbaar of verwaarloosbaar zijn. De aanvrager dient het risico door ijssval maximaal te verminderen door de plaatsing van ijsdetectiesystemen op de windturbines.

Om die redenen en omwille van het algemeen belang is de aanvraag bestaanbaar met de onmiddellijke omgeving.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag is in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften en is bestaanbaar met de onmiddellijke omgeving. Het naar aanleiding van het openbaar onderzoek ingediende bezwaarschrift en de ongunstige adviezen van de gemeente Beringen, de Windwerkgroep en Onroerend Erfgoed werden weerlegd. De overige adviezen van de openbare besturen zijn (voorwaardelijk) gunstig. De aanvraag kan positief worden geëvalueerd.

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

1.

De bestreden beslissing werd aan de verzoekende partijen als derden niet betekend. Zij konden er pas kennis van nemen naar aanleiding van de aanplakking op het terrein van de in artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 6° VCRO bedoelde mededeling. De verzoekende partijen houden voor dat de aanplakking pas op 12 december 2011 is gebeurd.

De verwerende partij en de tussenkomende partij betwisten dit niet. De verzoekende partijen leggen evenwel geen attest van aanplakking voor. Dergelijk attest kan nochtans op eenvoudig verzoek door elke belanghebbende aangevraagd worden overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 7° VCRO.

2.

Uit het administratief dossier blijkt dat de bestreden beslissing aan de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeente Tessenderlo en van de stad Beringen werd betekend met een aangetekende zending van 6 december 2011. De betrokken colleges kunnen vermelde zending ten vroegste op 7 december 2011 hebben ontvangen zodat de in artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 6° VCRO bedoelde termijn van tien dagen waarbinnen de tussenkomende partij tot aanplakking diende over te gaan, ten vroegste een aanvang genomen heeft op 7 december 2011

Nu omtrent de precieze datum van aanplakking geen stavingstukken worden voorgelegd, de verzoekende partijen voorhouden dat de in artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 6° VCRO bedoelde mededeling pas 12 december 2011 werd aangeplakt en dat de tussenkomende partij en de verwerende partij zulks niet betwisten, dient aangenomen te worden dat het door de verzoekende partijen met aangetekende brief van 26 januari 2011 ingediende beroep tijdig werd ingesteld.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De tweede verzoekende partij stelt eigenaar te zijn van het perceel gelegen in de [REDACTED] en dat onmiddellijk grenst aan de percelen waarop de windturbines worden geplaatst.

De eerste verzoekende partij stelt huurder te zijn van de bedrijfsgebouwen op het perceel van de tweede verzoekende partij. De verzoekende partijen omschrijven hun belang als volgt:

“ ...

Doordat de gehuurde bedrijfsgebouwen, recentelijk uitgebreid, aan de perceelsgrens liggen zal de afstand tussen de bedrijfsgebouwen van verzoeksters en de mast van de windturbine 45 meter bedragen.

In deze bedrijfsgebouwen worden zo'n 70 werknemers tewerkgesteld die eveneens getroffen zullen worden door de hinder veroorzaakt door de turbine.

De overheersende windrichting (Zuid-West) zal maken dat e wieken veel dwars op de gebouwen zullen staan, wat de afstand tot de bedrijfsgebouwen van verzoeksters nog verkleint.

De te korte afstand van de windturbine tot de bedrijfsgebouwen van verzoekers, zal onder meer leiden tot geluidsoverlast, potentiële schade aan het gebouw en slagschaduw.

Zodoende zal de windturbine een negatieve weerslag hebben op de werkomgeving van eerste verzoekster.

Bovendien kan niet ernstig betwist worden dat de directe nabijheid van de windturbine, in hoofde van tweede verzoekster, zal leiden tot een verminderde huurwaarde van de bedrijfsgebouwen. De bovenvermelde hinder zal potentiële huurders zonder twijfel afschrikken.

2.

De tussenkomenende partij stelt dat het vermeende nabuurschap niet volstaat om te doen blijken van het rechtens vereiste belang en dat de verzoekende partijen geen bewijs van nabuurschap bijbrengen, zoals een eigendomsakte of kadastraal uittreksel, resp. een huurovereenkomst.

De tussenkomenende partij stelt daarbij dat de ingeroepen geluidshinder en slagschaduw niet voortvloeien uit de oprichting van de turbines maar wel uit de exploitatie ervan en dus uit de milieuvergunning.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO dat de verzoekende partijen, als rechtspersonen, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing.

Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is. Wel zullen de verzoekende partijen het bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen de verzoekende partijen dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of de nadelen die zij ondervinden of zullen ondervinden.

In voorkomend geval zullen de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

2.

Met de tussenkomenende partij is de Raad van oordeel dat de loutere beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot een onroerend goed dat is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van het windturbinepark de verzoekende partijen op zich niet het rechtens vereiste belang bij de huidige procedure kan verschaffen. De tekst van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO verzet zich hiertegen en laat de Raad evenmin toe om zonder meer enige hinder of nadelen, en derhalve evenmin enig belang, in hoofde van de verzoekende partijen te vermoeden.

De Raad stelt evenwel vast dat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift voldoende aannemelijk maken dat zij als eigenaar respectievelijk huurder van de naastliggende bedrijfsruimte zowel rechtstreekse als onrechtstreekse hinder en nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing en dat zulks in de bestreden beslissing overigens niet wordt betwist.

De aard en de omvang van deze hinder en nadelen worden in het licht van de toepassing van artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO, voldoende concreet omschreven en er kan bezwaarlijk betwist worden dat er een causaal verband bestaat tussen de aangevoerde geluidsoverlast en slagschaduw en de oprichting van de windturbines. De Raad weerhoudt in hoofde van de tweede verzoekende partij, als eigenaar van de naastgelegen gebouwen, de mogelijke verminderde huurwaarde van haar gebouwen en in hoofde van de eerste verzoekende partij, als huurder en gebruiker van vermelde bedrijfsruimte, de omstandigheid dat zij mogelijk een minder aangename werkomgeving aan haar personeelsleden zal kunnen aanbieden als hinderlijk en nadelig in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO.

3.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partijen eveneens een afschrift van hun actueel geldende statuten en van de akte van aanstelling van hun organen, alsmede het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft om in rechte op te treden aan hun verzoekschrift hebben gehecht.

De verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO. De exceptie kan niet worden aangenomen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Uit de samenlezing van de artikelen 4.8.13 VCRO en 4.8.16, §3, derde lid VCRO moet worden afgeleid dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan worden geschorst ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel én wanneer hiertoe redenen voorhanden zijn.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen omschrijven het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij menen te lijden als volgt:

“ ...

Eerst en vooral dient erop gewezen te worden dat eerste verzoekster eveneens voorstander is van de productie en het gebruik van groene energie.

Daarom liet zij, in samenspraak met tweede verzoekster, vorig jaar zonnepanelen plaatsen op het dak van het bedrijfsgebouw. Deze panelen leveren een gegarandeerde minimumjaarproductie van 73.440 kw elektriciteit op.

De mast van de molen, alsook de wieken, zullen schaduw werpen op de panelen en dit leidt tot een gigantisch productieverlies. Dit is i.t.t. tot wat in de vergunningen wordt gesteld niet slechts 2%.

Te verwachten valt dat er slagschaduw zal plaatsvinden tussen 11u-16u.

...

Door de plaatsing van de windturbine wordt de investering verzoeksters teniet gedaan, gezien zij enerzijds gederfd werden van zonne-uren en anderzijds hun productgarantie ontnomen worden.

...

De slagschaduw zal zonder meer het werkgenot van de werknemers van cliënte ernstig aantasten. Deze schaduw zal immers als een permanente hinderlijke flikkering worden ervaren door de werknemers.

Hierdoor zal het concentratievermogen afnemen gezien zij zullen werken in een omgeving dat gedurende een aanzienlijk deel van de dag een stroboscoopeffect kent. Dit kan zelfs leiden tot epilepsieaanvallen.

...

Er kan vanuit gegaan worden dat een windturbine met een vermogen van 3 MW een 'bronsterkte' tussen 102 en 109 dB(A) heeft.

Gezien de beperkte afstand van de mast tot het bedrijfsgebouw valt te verwachten dat de etmaalwaarden op de gevel van het gebouw hoger dan 65-70 dB(A) zal zijn.

Een onderzoek van het Nederlandse Landelijk Centrum voor Medische Milieukunde heeft aangetoond dat directe gezondheidseffecten zoals verhoogde bloeddruk, ischemische hartziekten en gehoorverlies als gevolg van geluidsniveaus bij windturbines, voor omwonenden te verwachten valt bij etmaalwaarden boven 65-70 dB(A).

Hoewel er in casu geen sprake is van omwonenden maar van werknemers, kunnen deze directe gezondheidseffecten niet uitgesloten worden gezien de werknemers 7 á 8 uur per dag geconfronteerd worden met deze periodieke geluiden en trillingen.

Bovendien zal ook de geluidsoverlast het concentratievermogen van de werknemers van eerste verzoekster ernstig aantasten.

...

Ook vindt soms ijsafzetting plaats op de rotorbladen, het ijs kan na verloop van tijd naar beneden vallen. Gezien het gewicht dat deze ijsklompen kunnen hebben, kunnen deze als moordwapens beschouwd worden.

Omdat het gehuurde bedrijfsgebouw van eerste verzoekster vlakbij de rotordiameter van de windturbine ligt, is het perfect mogelijk dat zulke ijsblokken tegen het bedrijfsgebouw gekatapulteerd worden of op werknemers of klanten van eerste verzoekster zullen vallen. Zelfs met ijsdetectoren valt dit niet uit te sluiten.

Ook buiten de rotordiameter is er een kans op ongelukken: een rotorblad kan breken en weggeslingerd worden. Verder kan er mastbreuk optreden of de rotor kan naar beneden vallen.

Om dit risico tot een aanvaardbaar niveau terug te dringen wordt in het algemeen een afstand van de windturbine tot bebouwing aangehouden van vier keer de rotordiameter.

In casu is de bouwafstand een luttel 45 meter.

Het kan dus niet ontkend worden dat het gehuurde bedrijfsgebouw van eerste verzoekster zich binnen de risicozone van de windturbine ligt.

Dit zal tot gevolg hebben dat de werknemers van eerste verzoekster, constant een stressgevoel zullen kennen, omdat het niet zonder gevaren is om in de nabijheid van de windturbine te werken.

Deze stress, weze het afkomstig van de geluidshinder, de hinderlijke flikkering of het fundamentele onveiligheidsgevoel, kan zulke proporties aannemen, dat de werknemers ziek zullen worden, zich afwezig zullen melden, ontslag nemen en hiermee de leefbaarheid van het bedrijf van 1ste verzoekster in gevaar brengen.

Het nadeel is moeilijk te herstellen gezien het geen zuiver financieel nadeel betreft. Het welzijn en welbevinden van de werknemers van eerste verzoekster is immers niet financieel waardeerbaar noch compenseerbaar.

Tevens is het nadeel moeilijk te herstellen, doordat het weinig waarschijnlijk is dat in geval van vernietiging van de bestreden stedenbouwkundige vergunning de constructies zullen worden afgebroken en het perceel in de oorspronkelijke toestand zal worden hersteld, gezien de kostprijs die zulke windturbines met zich meebrengt.

...”

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat enkel de eerste verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aanvoert en dat de vordering tot schorsing van de tweede verzoekende partij sowieso moet worden verworpen.

De verwerende partij stelt dat ijsval, slagschaduw en geluidhinder te wijten aan het ronddraaien van de wieken hinder is die voortvloeit uit de exploitatie van de windturbine en derhalve zijn rechtstreekse oorzaak vindt in de milieuvergunning. De verwerende partij verwijst eveneens naar de voorwaarden die in de bestreden vergunning zijn opgelegd op het vlak van geluid en slagschaduw.

De verwerende partij stelt dat de nadelen waarmee het personeel van de eerste verzoekende partij geconfronteerd worden geen persoonlijke nadelen van de eerste verzoekende partij zijn. De eerste verzoekende partij legt ook geen enkel bewijs van haar personeelsbestand voor, noch een plan met de concrete inrichting van het gebouw. De verwerende partij stelt daarbij dat de eerste verzoekende partij een bedrijf is waarvan de werknemers hun diensten regelmatig buiten de vestigingsplaats van de onderneming leveren.

De verwerende partij voert aan dat uit een vergelijking van de geluidsstudie met de milieukwaliteitsnormen in industriegebied, die normen geenszins overschreden worden.

3.

De tussenkomende partij voegt hieraan nog toe dat de verzoekende partijen overdrijven dat de wieken ‘langs de bedrijfsgebouwen zullen scheren’ gelet op de aangehouden afstand tot de bedrijfsgebouwen en de ashoogte van 113,5 meter.

De tussenkomende partij stelt dat in een industriegebied een normale graad van tolerantie moet verwacht worden ten aanzien van industriële activiteiten en de daaruit voortvloeiende hinder. De tussenkomende partij voert aan dat het productieverlies een financieel nadeel is dat herstelbaar is en voegt hieraan toe dat enkel de eerste verzoekende partij een overeenkomst voor de plaatsing van zonnepanelen heeft gesloten.

De tussenkomende partij voert aan dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de bedrijfsgebouwen slagschaduwgevoelige objecten zijn door bijvoorbeeld de oriëntatie en de aanwezigheid van grote raampartijen, zodat dit aangevoerde nadeel louter hypothetisch is. Wat betreft het potentiële gevaar voor de werknemers antwoordt de tussenkomende partij dat de verzoekende partijen niet aannemelijk maken dat de veiligheidsrisico's niet aanvaardbaar zijn en dat dit nadeel hypothetisch is.

Beoordeling door de Raad

1.

In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’ eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad

voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St.* VI. Parl, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad zou kunnen bevolen worden, moeten de verzoekende partijen doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De verzoekende partijen mogen zich in de uiteenzetting van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel bovendien niet beperken tot vaagheden en algemeenheden, maar dienen integendeel concrete en precieze gegevens aan te reiken waaruit enerzijds de ernst van het nadeel blijkt dat zij ondergaan of dreigen te ondergaan, wat inhoudt dat zij concrete en precieze aanduidingen moeten verschaffen over de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan berokkenen, en waaruit anderzijds het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel blijkt.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.13 VCRO, kan dan ook niet, minstens niet zonder meer gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde “rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen” die de verzoekende partijen kunnen ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de verzoekende partijen desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaffen. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

2.

De Raad stelt vooreerst vast dat beide verzoekende partijen rechtspersonen zijn en dat de eerste verzoekende partij gebouwen huurt van de tweede verzoekende partij. De betrokken gebouwen bevinden zich op een perceel gelegen naast de percelen waarop de bestreden beslissing betrekking heeft. De maatschappelijke zetel van de eerste verzoekende partij is gevestigd in vermelde gebouwen en zij stelt aldaar tevens personeelsleden tewerk. De maatschappelijke zetel van de tweede verzoekende partij is gevestigd op een ander adres.

De Raad stelt verder vast dat uit de hoger geciteerde toelichting moet afgeleid worden dat de verzoekende partijen zelf lijken aan te geven dat kennelijk enkel de eerste verzoekende partij nadelen meent te zullen ondervinden die zij middels de voorliggende vordering tot schorsing wenst te voorkomen. De Raad dient evenwel bijkomend vast te stellen dat geen enkel dienstig stuk wordt neergelegd dat de Raad toelaat om de ernst van de ingeroepen nadelen daadwerkelijk te onderzoeken en vervolgens te beoordelen.

Een plan met de aanduiding van de eigendom van de tweede verzoekende partij en de percelen waarop het bouwproject zal gerealiseerd worden enerzijds en een overeenkomst tussen de eerste verzoekende partij en een leverancier van zonnepanelen anderzijds, kunnen in dit verband dan ook bezwaarlijk als voldoende aangemerkt worden.

3.

De Raad stelt vast dat de door de eerste verzoekende partij ingeroepen nadelen met betrekking tot de gezondheidsrisico's voor haar werknemers als gevolg van slagschaduw, geluidshinder, ijsafzetting... niet concreet worden aangetoond, veeleer op vermoedens lijken te berusten en derhalve het niveau van de loutere hypothese niet overschrijden. Het volstaat immers niet om zonder meer te verwijzen naar onderzoeken van het '*Nederlandse Landelijk Centrum voor Medische Milieukunde*' zonder de resultaten ervan ook daadwerkelijk voor te leggen en concreet te betrekken op het voorliggende dossier.

Bovendien stelt de Raad vast dat de bestreden beslissing voorwaarden en verplichtingen oplegt om de mogelijke hinder en risico's ingevolge slagschaduw, geluid, ijsafzetting... zoveel mogelijk te beperken. De verzoekende partijen lijken hieraan voorbij te gaan, minstens laten zij na het bewijs te leveren dat de opgelegde voorwaarden en verplichtingen ontoereikend zouden zijn om de eventuele nadelige effecten te herleiden tot op een niveau dat in redelijkheid aanvaardbaar kan worden geacht.

3.

Tenslotte merkt de Raad op dat de door de eerste verzoekende partij ingeroepen vermindering van het rendement van de zonnepanelen en de verminderde productgarantie niet met goed gevolg kunnen worden ingeroepen als ernstig nadeel. Ook in dit verband laat de eerste verzoekende partij na voldoende concrete gegevens te verschaffen zodat vermeld nadeel niet, en zeker niet kennelijk zonder meer, kan worden ingeroepen als een nadeel dat voldoende ernst vertoont om de eventuele schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te rechtvaardigen. Bovendien is de Raad van oordeel dat een financieel nadeel, de eerste verzoekende partij toont het tegendeel alvast niet aan, principieel herstelbaar is.

4.

Aangezien niet, minstens onvoldoende, wordt aangetoond dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de verzoekende partijen een ernstig nadeel oplevert, is een onderzoek van het eventueel moeilijk te herstellen karakter niet aan de orde.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.13 VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan geschorst worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Redenen die de schorsing rechtvaardigen

Aangezien in het vorige onderdeel werd vastgesteld dat de verzoekende partijen niet voldoende aannemelijk maken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, is een onderzoek van de redenen die de schorsing van de bestreden beslissing kunnen rechtvaardigen niet aan de orde.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De vordering tot schorsing wordt verworpen.

2. De zaak wordt met het oog op de behandeling van de vordering tot vernietiging verwezen naar de vierde kamer, voorgezeten door mevrouw Nathalie DE CLERCQ.

Het oorspronkelijke rolnummer wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging gewijzigd in het rolnummer: 1112/0393/SA/4/0355.

3. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing ten gronde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 27 juni 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,

met bijstand van

Heidi HUANG, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Heidi HUANG

Filip VAN ACKER